

Maa- ja metsätalousministeriö
kirjaamo@mmm.fi

Maa- ja metsätalousministeriön lausuntopyyntö 28.5.2020 Dnro VN/13250/2020-MMM-1

LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSEEN METSITYKSEN TUKEMISEN MÄÄRÄAIKAISEKSI LAIKSI

Maa- ja metsätalousministeriö on pyytänyt ELY-keskuksilta lausuntoa hallituksen esitykseen, joka koskee luonnosta metsityksen tukemisen määräaikaiseksi laiksi.

Hämeen ELY-keskus esittää lausuntonaan seuraavaa.

Hallituksen esityksen perustelutekstiin tulisi lisätä kohtaan 6 § Metsitystuen myöntämisen edellytykset, että valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet velvoittavat huolehtimaan valtakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvojen turvaamisesta ja luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden alueiden ja ekologisten yhteyksien säilymisen edistämisestä, sekä merkittävien yhtenäisten viljelyalueiden säilymisestä (VnP 14.12.2017). Viljelyalueilla saattaa olla merkittäviä kulttuuriympäristöön ja/tai maisemaan liittyviä säilytettäviä arvoja. Tällaiset alueet tulee lähtökohtaisesti jättää metsityksen ulkopuolelle.

Hämeen ELY-keskus pitää lakiesityksen 12§:ssä säädettyä lausuntomenettelyä sekä 27§:n mukaista yhteistyötä viranomaisten välillä perusteltuna ja tarpeellisena.

ELY-keskus muistuttaa, että lausuntojen sujuva käsittely edellyttää lisävoimavaroja, sillä sitovassa lausunnossa tulee ottaa kantaa mm. luonnon monimuotoisuus-, maisema-, maatalous-, alueidenkäyttö-, vesitalous- ja YVA-asioihin kaikista tukihakemuksista. ELY-keskus ottaisi tarpeen vaatiessa kantaa myös mahdolliseen lupatarpeeseen (esimerkiksi vesitalouden hallintaan liittyvä vesitalousluvan tarve).

Lausunnot vaativat tapauskohtaisesti maastokäyntejä tai tietojen täydentämistä. Metsityspotentiaalia koskevassa selvityksessä on arvioitu, että metsitettävän alueen keskikoko olisi noin 1,9 hehtaaria ja arvioitu vuosittaiseksi metsitysalaksi noin 3000 hehtaaria. Näiden lukujen perusteella on arvioitavissa, että lausuntojen valmistelu

edellyttää valtakunnallisesti arviolta 6-7 htv:n lisäresurssitarpeen ELY-keskuksiin.

Käytettävissä olevien tietojen perusteella Hämeen ELY-keskukseen tulisi vuosittain noin 70 hakemusta. Tämän hakemuskokouksen käsittelyyn kuluisi 1-3 htkk:ta, riippuen maastotyön määrästä. Kohteiden maastotarkastukset ajoittuisivat kesäaikaan, jolloin asiantuntijoiden työajan osoittaminen metsityshakemusten tarkastukseen olisi haastavaa, kun maastotyöt muihinkin tehtäviin liittyen ovat aktiivisimmillaan.

Lakiesityksen 6 §:ssä esitetyllä valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset luontaisesti ja vesitaloudeltaan metsänkasvatukseen sopivista alueista ja alueellisten seikkojen huomioon ottamisesta. ELY-keskuksen mielestä tämän asetuksen tulisi olla annettuna niin, että se olisi käytössä 1.2.2021 alkaen.

6 §:n säännöskohtaisissa perusteluissa todetaan, että erityisesti turvemaiden vesitalouden hallinta on ensisijaista metsityksen onnistumisen kannalta. Vesitalouden hallinta perustuu ensisijaisesti ojituksiin. Vesitalouden hallintatoimissa tulee ottaa huomioon vesienhoidon tavoitteet (Laki vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä 30.12.2004/1299).

Lakiesityksen perustelutekstissä mainitaan, että maanmuokkaus rikkakasvien torjunnassa varmistaa osaltaan puuntaimien kasvuun lähtöä, mutta toisaalta se lisää ilmaan joutuvien hiilipäästöjen ja vesistökuormituksen kasvua. Metsityksen edut pitkällä tähtäyksellä ovat kuitenkin hiilidioksidipäästöjen kannalta positiivisia. Ohjeenmukaista kasvinsuojeluaineiden, metsitettävillä aluilla lähinnä glyfosaatti, käyttöä pidetään ympäristövaikutuksiltaan lähes riskittömänä.

Hämeen ELY-keskuksen katsoo, että rikkakasvien torjunnassa tulisi aina ensisijaisesti käyttää mekaanisia keinoja ja rajoittaa kasvinsuojeluaineiden käyttö mahdollisimman vähäiseksi.

Lakiesityksen 5 §:n 4 momentin mukaan metsitystukeen hyväksytään vuoden 2019 jälkeen viljelykäytöstä poistettu alue hyvin tarkkaan määritettyjen kriteerien perusteella. Aikaisemmissa metsityspalkkioissa oli ongelmana, että varsinkin hyvien peltojen metsittäminen vaikeutti maatilojen rakennekehitystä. Tämän seurauksena myös pellon raivaus saattoi lisääntyä tarpeettomasti. Lakiesityksen viljelykäytöstä poistetun alueen kriteerit täyttävät kohteet vaikeuttavat hyvin harvoin aktiivisten

29.6.2020

maatilojen rakennekehitystä. Lakiesitystä voidaan tältä osin pitää hyvin perusteltuna.

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti. Merkintä sähköisestä allekirjoituksesta on asiakirjan viimeisellä sivulla.

Johtaja

Jarmo Paukku

Yksikön päällikkö

Harri Mäkelä

Tämä asiakirja KEHA/2338/2020 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument KEHA/2338/2020 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Mäkelä Harri J 02.07.2020 13:02

Hyväksyjä Pauku Jarmo 02.07.2020 13:06